

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloquentiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

XXIX. Laus cognitionis Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38994

gestarat, quæ cum & coram Christo triginta, eoq;
amplius annis continenter vixerat, & viderat in
cœlum ascendentem.

De Apostolo Paulo, cuius pectus amore Chri-
sti Crucifixi perpetuo bulliebat, nemini dubium
esse potest, eum Divinum Numen semper præ o- 1. Cor. 2. v. 7.
culis gestasse, uti ipse non obscure sententiis qui- c. 12. v. 29.
busdam indicavit, ut illa ad Philip 3. v. 20. *Nostra
conversatio in cœlis est, unde, &c.* Et illa ad Hebr. 13.
v. 14. *Non habemus hic manentem civitatem, sed futu-
ram inquirimus.* B. Edmundus Cantuariensis Ar- Sur. in Nov.
chiepiscopus eburneam B. Virginis icunculam, in c. 13a
cuius ambitu descripta erant vitæ & passionis
Christi mysteria, semper e collo suspensam gesta-
bat, ne Dei Deiparæq; oblivio inter litterarias oc-
cupationes aliquando obreperet.

In EXORDIO cohortaberis Auditores, ut hoc do-
num longe nobilissimum contemplandi ubique
præsentem semper Deum, per Christi infinitam
misericordiam passionisq; merita ardentem à Deo
postulent, cogitationes suas, piaque desideria in
Deum semper conjiciant, & amato toto pectore
adhærescant; cum ea amoris sit natura, ut, si ardens 1. Cor. 7. v. 18
sit, magna vi amantem transferat in rem amatam,
ac unum quid cum ea efficiat.

XXIX. LAUS COGNITIO- nis Dei.

IN EXORDIO dices, Spiritum Sanctum in
Scripturis Divinis triplicem Dei cognitionem
patefecisse: imperfectam, seu huius vitæ, de qua
S. Paulus ait: *ex parve cognoscimus*: perfectam, seu 1. Cor. 13. v. 9
alterius vitæ de qua idem Paulus: *Videmus*, ait, 1. Cor. 13. 12.
nunc per speculum in enigmate, tunc autem facie ad Vide P. Ioan.
faciem: & perfectissimam, qua Dei essentia omnia Bussem in
que eius attributa & perfectiones exactissime Virid. Virb.
H 2 cogno-

cognoscuntur, quòd nulli hominum neq; in hac, neque in altera vita unquam continget. Unde S. Job, c. II. v. 7. *Forſitan, inquit, veſtigia Dei comprehendes, & uſq; ad perfectum omnipotentem reperiſt Ecceſſor caelo eſt, & quid facies? profundior inferno, & unde cognoſces?* Et c. 36. v. 23. *Quis poterit ſcrutari vias eius? aut quis poteſt ei dicere: Operatus eſt iniquitatem?*

1. Tim. 6.
v. 16.

Quem
nullus, &c.
Rom. II. 13.
O altitu-
do, &c.

Ecce Deus magnus, vincens ſcientiam noſtram: numerus annorum eius aſtimabilis.

PROPOSITIO: Te auditoribus excellentiam, neceſſitatem, & utilitatem imperfectæ duntaxat cognitionis Dei demonſtraturum.

CONFIRM. I. LOCUS, ab excellentia Divinae cognitionis, quàm declaravit Chriſtus, cum ſublevatis in caelum oculis, dixit: *Hac eſt vita æterna, (ſeu mater vitæ æternæ, quæ eam parit,) ut cognoſcant te ſolum Deum verum, & quem miſiſti Jeſum Chriſtum.* Clemens Alex. lib. 6. Stromatum ait: Cognitionem Dei eſſe rem maximam, quæ ſola efficiat hominem pium & religioſum, atque ita conſeruet in eo virtutem, ut amitti nequeat. Eum, qui Deum verè & magnificè cognoſcit, non poſſe ſervire voluptatibus, aliisq; animi perturbationibus ſancta ſemper facere & cogitare, precati cum, Angelis, & licet oret ſolus, habere aſſiſtentem Angelorum chorum. S. Hieron. lib. 6. Comment. in Jeremiam, in c. 31. *Notitia unius Dei, inquit, omnium virtutum poſſeſſio eſt.*

Lib. II. in
a. 9. Ioan.

In Cant.
ſerm. 37.

II. Neceſſitate, quæ inde patet; quòd ſicut ſine fide impoſſibile eſt placere Deo: ita & ſine cognitione Dei: *Fides enim, inquit S. Cyrillus; quid aliud eſt, quàm vera de Deo cognitio? Per fidem enim cognitio fit. Teſtatur id Iſaias dicens: Si non credideritis, non intelligetis.* Heb. II. v. 3. *Fide intelligamus, &c.* v. 6. *Credero, &c.* S. Bernard. *Quid ſi ignoras, inquit, Deum, poteritne ſpes eſſe ſalutis cum Dei ignorantia? Ne hoc quidem. Nec enim potes aut amare, quem neſcis*

scias, aut habere, quem non amaveris. Noveris proinde te, ut Deum timeas: noveris ipsum, ut aequè ipsum diligas, &c. S. Ambrosius tradit, hominem non modò non saluum, sed neque sapientem, vel prudentem esse posse sine notitia veri Dei. Et S. Hieronymus, *epist. ad Heliodorum*, non dubitat affirmare hominem Dei ignarum nihil distare à belua. Absque notitia, inquit, sui Creatoris omnis homo peius est.

III. *Ab utilitate.* Quia sicut ex cognitione sui proximus gradus fit ad cognitionem Dei; sic ex cognitione Dei vicissim ad cognitionem sui: quoque plus profecerimus in illa, hoc in hac majores progressus faciemus: ut in puteis, quò altera secularum altius atollitur, hoc altera profundius deprimitur; & in ædificiis, quò muri turresque sublimius eductæ sunt, hoc profundius necesse est jacta esse fundamenta. Quando, inquit Basilus, Deum videre, quantum fas erat homini poterunt (Abraham, & Moyses) tunc maximè uterque se humilem levemque putavit. Abraham se pulverem ac cinerem nominans: Moyses verò se lingua balbum ac sermone tardum appellans, &c. Sic & Isaias cum vidisset Dominum in excelso solio sedentem, continuò oculos in se reflectens, confessus est se virum labiis pollutum: & Paulus, post raptum in tertium cœlum, vocavit se nunc abortivum, nunc peccatorum primum, nunc minimum Apostolorum, nunc nomine Apostolico indignum.

Epilogus sit Paranesis ad Auditores, ut Deum, quatenus in hac vita cognosci potest, studeant cognoscere, considerando visibiles creaturas, (*Isa. 4. v. 26. Psalm. 18. v. 6.*) & invisibiles purgando animas à peccatis & pravis cupiditatibus, & implorando ad hoc auxilium divinum.